

AVIZUL

Comisiei mixte a Academiei de Științe a Moldovei și Agenției Naționale pentru Cercetare și Dezvoltare

de audiere publică a rapoartelor etapa anului 2024 privind implementarea proiectelor de Vouchere Inovaționale, de Inovare și de Transfer Tehnologic, creată prin Hotărârea Prezidiului nr. 316 din 16.12.2024, asupra raportului pe proiectul Vouchere Inovaționale 24.80015.5107.02VI „Obținerea și testarea noilor produse naturiste din plante medicinale pentru fortificarea sănătății umane”, conducătorul proiectului: dr. Tamara MERCIUCARI, Universitatea de Stat din Moldova.

Ca urmare a audierilor publice privind implementarea proiectelor de inovare și transfer tehnologic, desfășurate în data de **30 decembrie 2024** în format mixt cu prezență fizică în Sala Mică a AȘM și online (disponibil la link-ul: <https://us02web.zoom.us/j/81842598269?pwd=hsiLqq5amxcyqU2mgIehz48M2mon0k.1>, experții și-au expus opiniile.

Avizul Comisiei este perfectat în baza avizelor experților în domeniul tehnologic, științific și economic.

1. Atingerea scopului, obiectivelor și rezultatelor declarate în propunerea de proiect în corelare cu cele obținute după implementarea proiectului.

În anul curent lucrările efectuate au atins scopul propus și realizarea obiectivelor preconizate, fiind obținute rezultate tangibile conform celor planificate în propunerea de proiect.

2. Funcționalitatea tehnologiei/serviciului/produsului obținut în cadrul proiectului

Pe o suprafață de 24 ari au fost cultivate 36 de culturi de plante medicinale și aromatice, care constituie obiectul cercetării. În scopul realizării obiectivului de bază, a fost elaborată și implementată o schemă tehnologică de sădire specială, aplicând tehnici specifice, precum eliminarea buruienilor, irigarea, fertilizarea biologică și alte lucrări necesare pentru menținerea în condiții optime a culturilor studiate. S-a atestat o influență negativă a condițiilor climaterice a anului de referință asupra procesul de creștere și dezvoltare a plantelor medicinale și aromatice, fapt demonstrat prin studiul morfo-fiziologic efectuat la diferite etape fenologice. Biomasa obținută în urma recoltării a fost procesată în baza instrucțiunilor tehnologice utilizate în acest sens. În baza studiului, efectuat pe perioada derulării proiectului, au fost elaborate recomandări privind pregătirea culturilor pentru sezonul de iarnă.

3. Infrastructura disponibilă pentru continuarea proiectului și funcționalitatea acesteia

Partenerul de proiect GȚ „Melnic Cristin Victor”, a oferit suport tehnico-științific pentru înființarea, întreținerea și cultivarea în continuare a culturilor de plante medicinale și aromatice. Prin intermediul partenerilor menționați au fost realizate lucrări tehnice specifice activităților de asemenea gen.

4. Diseminarea rezultatelor obținute (acțiuni de diseminare întreprinse)

Pentru primul an de realizare a proiectului sunt publicate 2 lucrări citate internațional, care vor permite diseminarea rezultatelor actuale, precum și 4 prezentări orale la conferințe științifice și 2 participări cu postere la manifestații științifice atât internaționale, cât și naționale. Este raportată participarea la întrunirile cu reprezentanții organelor statale din domeniul plantelor medicinale și aromatice și cele de certificare și standardizare a produselor fitoalimentare din Republica Moldova și România.

5. Colaborarea între organizația executor și organizația partener/alte organizații (specificul și continuarea colaborării)

Cofinanțarea este efectuată de SRL „Victor, Cristi Melnic”, care este și partenerul de bază în realizarea proiectului dat, care a oferit un suport tehnico-științific semnificativ.

6. Efectul socio-economic al proiectului real și potențial

Este prevăzută obținerea brevetului de invenție, care este probabil în lucru.

Concluzii

Proiectul este unul viabil, fiind create plantații de plante medicinale, care sunt cultivate, fiind astfel protejate speciile în flora spontană. În rezultatul realizării proiectului va fi realizat un produs autohton din materie primă autentică și calitativă, care va înlocui produse similare de import.

Se propune **de a aproba raportul și finanțarea în continuare.**

Proiectul este apreciat cu calificativul: Foarte bine, punctaj final 28,8 puncte.

Președintele Comisiei

dr. hab., m. c. Veaceslav Ursachi

Secretarul Comisiei

dr. Fiodor Braniște